

BRAKE CLEANER

Päiväys: 2011-11-22

Edellinen päiväys: 2010-09-10

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**
BRAKE CLEANER**1.1.2 Tunnuskoodi**
160-10-95**1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella****1.2.1 Käyttötarkoitus**

Jarrupuhdistusaine, ei sisällä asetonia

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

ORAPI NORDIC OY AB

Katuosoite	Salpakuja 6
Postinumero ja -toimipaikka	01200 VANTAA
Puhelin	09 894 6430
Telefax	09 8946 4322
Y-tunnus	FI17546595
Sähköposti	sales@orapinordic.net

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 471 977 (suora 24 h) tai 09 4711 (keskus).

Myrkytystietokeskus, Tukholmankatu 17, PL 790, 00029 HUS

2. VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus****67/548/EEC - 1999/45/EC**

Xn, N, F; R38-11-51/53-65-67

2.2 Merkinnät

Heksaani, isomeerien seos (joka sisältää vähemmän kuin 5% n-heksaania (203-777-6))

67/548/EEC - 1999/45/EC

Xn	Haitallinen
N	Ympäristölle vaarallinen
F	Helposti syttyvä

R-lausekkeet

R38	Ärsyttää ihoa.
R11	Helposti syttyvä.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

S-lausekkeet

S61	Vältettävä päästämistä ympäristöön. Lue erityisohjeet/käyttöturvallisuustiedote.
S16	Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.
S9	Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.
S62	Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

2.3 Muut vaarat

Ei tiedossa muita vaaroja.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2 Seokset**

BRAKE CLEANER

Päiväys: 2011-11-22

Edellinen päiväys: 2010-09-10

Vaaraa aiheuttavat aineosat

CAS- ja rek.nro	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
601-007-00-7	Heksaani, isomeerien seos (joka sisältää vähemmän kuin 5% n-heksaania (203-777-6))	50-100 %	F; R11; Xn; R65; Xi; R38; R67; N; R51-53 ;Flam. Liq. 2, H225; Asp. Tox. 1, H304; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H336; Aquatic Chronic 2, H411 203-523-4 [1]

3.3 Muut tiedot

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden ja H-vaaralausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Yleisohjeet: Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin. Tajuttomalle henkilölle ei saa koskaan antaa mitään suun kautta. Katso myös kohta 11.

4.1.2 Hengitys

Potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan ja pidettävä levossa asennossa, jossa on helppo hengittää. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat.

4.1.3 Iho

Iho pestään perusteellisesti saippualla ja vedellä tai käytetään hyväksyttyä ihonpuhdistusainetta. EI SAA käyttää liuottimia tai ohentimia. Jos altistunut ihoalue on laaja tai ihossa näkyy vaurioita, lääkärin hoitoon.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Silmäkosketuksen jälkeen poistettava piilolasit ja huuhdottava välittömästi runsaalla vedellä myös silmäluomien alta vähintään 15 minuutin ajan. Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.

4.1.5 Nieleminen

Aspiraatiovaara nieltynä - voi joutua keuhkoihin ja vaurioittaa niitä. EI saa oksennuttaa. Suu huuhdellaan vedellä. Otettava välittömästi yhteys lääkäriin. Potilasta pitää tarkkailla ainakin 6 tunnin ajan sillä oireet voivat ilmaantua viivästyneenä.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Suuret höyrypitoisuudet saattavat ärsyttää silmiä ja hengityselimiä ja niillä voi olla huumaavia vaikutuksia. Ärsyttää ihoa. Niellessä tai oksentaessa keuhkoihin joutuvat pienetkin määrät voivat aiheuttaa hengenvaarallisen kemiallisen keuhkotulehduksen.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Tietoa ei ole käytettävissä.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****5.1.1 Sopivat sammutusaineet**

Jauhe, vaahto, hiilidioksidi.

5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Vesi saattaa olla tehotonta. Vesisuihkua voidaan käyttää avaamattomien säiliöiden jäähdyttämiseen.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Tulipalon sattuessa muodostuu vaarallisia palamistuotteita sisältävää paksua mustaa savua (ks. kohta 10).

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Tulipalossa käytettävä paineilmalaitetta.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

BRAKE CLEANER

Päiväys: 2011-11-22

Edellinen päiväys: 2010-09-10

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Tuuletettava alue. Poistettava kaikki sytytyslähteet, mikäli se on turvallista. Vältettävä höyryjen hengittämistä. Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Ellei merkittäviä vuotoja saada pidätetyksi, siitä on ilmoitettava paikallisille viranomaisille.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Vuoto on tukittava, mikäli se on turvallista. Kootaan vuoto, imeytetään se palamattomaan imeytysaineeseen (esim. hiekkaan, maahan, piimaahan, vermikuliittiin) ja siirretään astiaan paikallisten/kansallisten säädösten mukaisesti hävittämistä varten (katso kohta 13).
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Puhdistettava pesuaineella. Vältettävä liuottimia. Ei saa käyttää kipinöiviä välineitä.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Katso kohdissa 7 ja 8 lueteltuja suojatoimenpiteitä.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Ei saa koskaan imeä suulla lappoon - vakavan keuhkovaurion vaara. Tuotteeseen saattaa kertyä staattista sähkövarausta. Siirrettäessä toiseen astiaan on aina käytettävä maadoitusjohtoa. Estettävä varotoimenpitein staattisen sähkönsäilyttämisen aiheuttama kipinöinti. Liuotinaineiden höyryt ovat ilmaa raskaampia ja voivat levitä lattioita pitkin. Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa. Vältettävä syttyvien ja räjähtävien höyrypitoisuuksien muodostumista ilmassa sekä HTP-arvojen ylittämistä. Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaaleja käsiteltäessä. Älä avaa pakkausta, jos sen sisälle on muodostunut painetta. Suojattava jäätymiseltä, kuumuudelta ja auringonpaisteelta.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Avatut astiat tulee sulkea huolellisesti ja säilyttää pystyasennossa vuotojen estämiseksi. Säilytettävä kuivassa paikassa. Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Puhdistusaine.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
- 8.1.1 HTP-arvot**
Heksaani, paitsi n-heksaani	500 ppm (8 h)	630 ppm (15 min)
heksaani	1800 mg/m ³ (8 h)	2300 mg/m ³ (15 min)
- 8.1.2 Muut raja-arvot ja altistumisen seurantamenetelmät**
HTP-arvot 2009. SFS-EN 689: "Työpaikan ilma. Ohje hengitysteitse tapahtuvan kemiallisille tekijöille altistumisen arvioimiseksi raja-arvojen avulla sekä ohje mittausstrategiaksi" tai SFS-EN 14042:en "Workplace atmospheres. Guide for the application and use of procedures for the assessment of exposure to chemical and biological agents".
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta. Mikäli suinkin mahdollista, on tämä saavutettava paikallisella imulla tai hyvällä yleisellä tuuletuksella. Pestävä likaantunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Silmänhuuhtelupullo, jossa puhdasta vettä Käytä vain puhtaita ja huollettuja suojaimia. Säilytä suojaimet puhtaassa paikassa.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**
- 8.2.2.1 Hengityksensuojaus**
Höyryn/sumun konsentraation ollessa HTP-arvojen yläpuolella on käytettävä tähän tarkoitukseen hyväksyttyä hengityksensuojainta. Esim. EN140 mukainen puolinaamari kaasui- tai yhdistelmäsuodattimella. Suositeltu suodatintyyppi: A tai A-P (EN141/EN14387:2004).
- 8.2.2.2 Käsiensuojaus**
Kumi- tai muovikäsineet (EN 374). Nitrilikumi. Täsmällinen läpäisy aika voidaan saada suojakäsinevalmistajalta ja sitä tulee noudattaa.

BRAKE CLEANER

Päiväys: 2011-11-22

Edellinen päiväys: 2010-09-10

8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus

Mikäli todennäköisesti esiintyy roiskeita, käytä sivusuojilla varustettuja suojalaseja (EN 166).

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****9.1.1 Olomuoto**

Väritön neste.

9.1.4 pH ei määritettävissä**9.1.7 Leimahduspiste** -30 °C**9.1.11 Höyrynpaine** alle 110 kPa (1,10 bar)**9.1.13 Suhteellinen tiheys** < 1**9.1.14 Liukoisuus (liukoisuudet)****9.1.14.1 Vesiliukoisuus** liukenematon**9.2 Muut tiedot**

Itsesyttymislämpötila > 200 °C.

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Tietoa ei ole käytettävissä.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili normaaleissa olosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Kuumuus, liekit ja kipinät.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Vahvat hapot ja hapettavat aineet.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteetHiilidioksidi (CO₂), hiilimonoksidi (CO), typen oksidit (NO_x), paksu musta savu.**11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT****11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****11.1.1 Välitön myrkyllisyys**

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

11.1.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys

Ärsyttää ihoa. Roiskeet silmiin voivat aiheuttaa ärsytystä ja parantuvia vaurioita.

11.1.3 Herkistyminen

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

11.1.5 Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Altistuminen HTP-arvoa korkeammille liuotinhöyryjen pitoisuuksille saattaa aiheuttaa haittaa terveydelle, kuten esim. limakalvon ja hengityselinten ärsytystä sekä vahingoittaa munuaisia, maksaa ja keskushermostoa. Oireita ja merkkejä ovat mm. päänsärky, huimaus, väsymys, lihaskivertäminen, uneliaisuus ja äärimmäisissä tapauksissa tajuttomuus.

11.1.7 Aspiraatiovaara

Aspiraatiovaara nieltynä - voi joutua keuhkoihin ja vaurioittaa niitä. Niellessä tai oksentaessa keuhkoihin joutuvat pienetkin määrät voivat aiheuttaa hengenvaarallisen kemiallisen keuhkotulehduksen.

BRAKE CLEANER

Päiväys: 2011-11-22

Edellinen päiväys: 2010-09-10

11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Pitkäaikainen tai toistuva kosketus tuotteen kanssa saattaa aiheuttaa ihon luontaisen rasvan poistumista, mikä johtaa epäallergiseen ihottumaan ja imeytymiseen ihon kautta.

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**12.2.1 Biologinen hajoavuus**

Tietoa ei ole käytettävissä.

12.3 Biokertyvyys

Tietoa ei ole käytettävissä.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tuote on liukenematon ja kelluu veden pinnalla.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoa ei ole käytettävissä.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoa ei ole käytettävissä.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Kokonaan tyhjennetyt astiat, joissa ei ole pisaroita tai muita jäännöksiä, voidaan käsitellä teollisuusjätteenä ja mahdollisesti kierrättää.

13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista

Hävitettävä ongelmajätteenä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti. Jättekoodiehdotus: 070604 - muut orgaaniset liuottimet, pesuaineet ja kantaliuokset.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1 YK-numero 1208

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi HEKSAANIT

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka 3,F1

14.4 Pakkausryhmä II

14.5 Ympäristövaarat

Ympäristölle vaarallinen.

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Tietoa ei ole käytettävissä.

14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei kuljeteta irtolastina.

14.8 IMDG ja muut tiedot

UN 1208 HEXANES, 3, PG II (FP -30°C), MARINE POLLUTANT

Tunnelikoodi (D/E)

LQ/LTD QTY = 1 L

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Tuote on luokiteltu ja merkitty EU-direktiivin 1999/45/EY mukaisesti. Luokiteltu ja merkitty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1272/2008/EY (CLP) liitteen VI, taul. 3.2 (1. ATP) mukaisesti.

BRAKE CLEANER

Päiväys: 2011-11-22

Edellinen päiväys: 2010-09-10

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Ei tiedossa nimenomaista säännöstöä.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Tietoa ei ole käytettävissä.

16. MUUT TIEDOT**16.1 Muutokset edelliseen versioon**

Käyttöturvallisuustiedotteen kohtia päivitetty 22.11.2011. Tämä tiedote sisältää muutoksia edelliseen versioon kaikissa kohdissa.

16.2 Lyhenteiden selitykset

ADR: European agreement concerning the international carriage of dangerous goods by Road.

IMDG: International Maritime Dangerous Goods.

IATA: International Air Transport Association.

ICAO: International Civil Aviation Organisation

RID: Regulations concerning the International carriage of Dangerous goods by rail.

HTP: Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet.

STOT SE: Specific target organ toxicity - single exposure.

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic.

vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative.

16.3 Tietolähteet

Valmistajan toimittamat tiedot ja käyttöturvallisuustiedote 27.05.2010. HTP-arvot 2009.

16.5 Luettelo tiedotteessa mainituista R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista

R11 Helposti syttyvää.

R38 Ärsyttää ihoa.

R51 Myrkyllistä vesieliöille.

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R53 Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

H315 Ärsyttää ihoa.

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.7 Käyttörajoitukset

Vain teollisuus- ja ammattikäyttöön.

16.8 Lisätiedot

Tässä käyttöturvallisuustiedotteessa on esitetty vain turvallisuustietoja eikä se korvaa mahdollisia tuotetietoja tai tuoteselostetta.